

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Wczoraj wychodził codziennie prócz poniedziałków i dni świątecznych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	połrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
W Rostowie-Wegrezech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dwurazową	36 „	18 „	9 „ 50 h.	2 „ 20 „
w państwie niemieckim	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACJI „NOWEJ REFORMY“ w Krakowie.

Adres Redakcji i Administracji: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.

Reklamów nadsyłanych Redakcji nie zwraca.

We Lwowie sprzedaje numerów po 6 halery: w biurze dzienników R. OLSEWICKIEGO, ulica Mińska 2 i w BIURZE PŁOŃNA ulica Karłowicza 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

ZAMIEJSCOWI: Administracja „Nowej Reformy“ i wysyłki pocztowe: NIEJSCOWI: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna kasa w Rybniku — Agencja J. Hopasa i A. Salmowowej, ul. Sławkowska 2. — Handel S. Karlińskiego, Sienkowskiej. — Handel K. Kucharskiego, ul. Św. Józefa. — Handel J. Kiera, ul. Karłowicza 10.

ZAMIEJSCOWI PRENUMERACJE (inseraty) przyjmują: We LWOWIE: Kłosa dzienników: Ludwik Płach, ul. Karłowicza 11. — S. Sokołowski, Pasaż Huczmara 9. — W PRZEMYSŁU: Huczmara. — W JAROSŁAWIE: A. Amel, ul. WIEDŹNIE: Herman Goldschmidt (sprzedaje pojedyncze numery). — WOLFE: E. — M. Dąbka: M. H. Hasenstein i Vagler (także w Dąbku, Frankfurtu a. M., Berlinie, Lipsku, Bielefeldzie i Wiedniu). — A. Oppelt. — M. Messer (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Rostowie). — M. Schalek (Wolfe). — W PARYŻU: Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur Rue Beaumartin 61.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnym piśmem (głęb.) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od miejsca za każdy raz.

GŁOSY PUBLICZNE po 2 kor. od wiersza. Skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

ZALĄCZNIKI do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkulacje, ogłoszenia t. p.) przyjmują się za cenę 2 R. od 100 egz. dla zamówień, a 1 R. od 100 egz. dla mniejszych zamówień.

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy“.

Pos. Korfanty o projekcie wyłączenia. — Wydalanie z uniwersytetu kijowskiego. — Jednostkowy strajk demonstracyjny w Petersburgu. — Starcia z rewolucjonistami w Odessie i Rydze. — Odbieranie upadłości banku narodowego w Kansas. — Wielka katastrofa w kopalni.

Koło polskie.

(Telegramy „Nowej Reformy“ z 7 grudnia.)

Wiedeń, 7 grudnia.

Koło polskie odbyło wczoraj wieczorem posiedzenie. Prezes Głabiński zawiadomił, że na ręce jego nadeszło bardzo wiele podziękowań z kraju, Czech i zagranicą, za wystąpienie w sprawie antipolskich ustaw w Prusach.

Pos. dr. Loewenstein doniósł, że podczas jego wczorajszej mowy w Izbie w dyskusji nad wnioskiem Masaryka, prezydent Izby zachował się wobec niego w sposób uwielający godności członka Koła polskiego, gdyż przerwał mu przemówienie zaraz po pierwszych kilku zdaniach. Uczynił to w dodatku w formie tak ostrej, że może to być uważane za ubliżenie członkowi Koła.

Prezes Głabiński oświadcza, że poczynił już przedstawienia u prezydenta Izby z powodu tego zajścia. P. Weisskirchner usprawiedliwił się, że nie miał zamiaru obrazić pos. Loewensteina i dodał, że gotów jest to swoje wyjaśnienie powtórzyć pos. Loewensteinowi w obecności prezesa Koła, co też w ciągu dnia uczynił.

Prezes Głabiński zdał sprawozdanie z bieżących spraw politycznych. W sprawie zwolnienia Sejmu galicyjskiego był prezes u prezydenta ministrów bar. Becka i ministra spraw wewnętrznych Bienenratha. Uznali oni potrzebę zwolnienia Sejmu galicyjskiego, jednakże przed uchwaleniem ugody nie można terminu oznaczyć. Jest nadzieja, że Sejm będzie zwolniony.

Co do sprawy zniesienia podatku od cukru, dał prezes wyraz swemu zapatrywaniu tak u rządu, jak i na konferencji przewodniczących klubów, że dla nas ważniejszym jest zniesienie cen soli, podatku domowo-czynszowego i t. p. od zniesienia podatku od cukru. Wobec tego jednak, że obecnie niema mowy o zniesieniu innych podatków, oświadczył się prezes za zniesieniem podatku od cukru. — Prezes otrzymał także zapewnienie, że nastąpi zniesienie cen soli, tak, iż topka soli będzie o jednego centa tańsza. Mimo tego zniesienia, będziemy się także i nadal domagać wydatniejszego zniesienia cen soli.

Również będziemy się starali o osunięcie opłat za doręczanie pism sądowych. Ustawa drogowa otrzymała wkrótce sankcję cesarską, w każdym razie jeszcze przed Nowym Rokiem. W sprawie kolejkowania swiń będzie rząd dążył do ograniczenia pasów granicznych, oraz ponosić będzie kosztą kolejkowania. Organizacja ministerstwa pracy jeszcze nie została ukończona. Prezes przedłożył ministerstwu żądania Koła w tej sprawie. Sprawy personalnych dotąd absolutnie nie podnoszone, a wiadomości zamieszczone w tej mierze przez dzienniki są bezpodstawne. Wszelako Koło musi myśleć, aby nie tylko niższe posady, ale także i wyższe w pewnej części były w ręku Polaków. — W sprawie budowy kanałów oprócz rządu należy sobie także zapewnić poparcie parlamentu. Tylko Czesi morawscy stanowczo nas popierają, chrześcijańsko-społeczni jeszcze nie zajęli stanowczej postawy. Planów kolei lokalnych minister jeszcze nie układa. Nasze żądania w tym względzie będą w odpowiednim czasie ustalone.

Dalej podniósł prezes, że w sprawie powrotu emigrantów do kraju Koło nie tylko wniosło interpelację, ale także poczyniło odpowiednie kroki u namiestnika.

Postawiono głosować za nagłością wniosku pos. Chocza w sprawie zniesienia podatku od cukru.

Rozpoczęła się dyskusja o ugodzie.

Prezes zawiadomił, że w ustalonej liczbie mówców Koło otrzyma 5 mówców.

Pos. Małachowski oświadczył się w zasadzie za ugodą, na warunkach, o ile możności, uwzględniających potrzeby krajów koronnych, szczególnie postulat naszego kraju. Mowca pozostawia uznaniu prezydentowi Koła i jego komisji parlamentarnej, czy i o ile należałoby poruszyć stosunki nasze do Węgier także ze stanowiska naszych braci Słowian, żyjących w Węgrzech i żałujących się na ucisk rządu. W tej mierze przeciw Niemcy są interesowani, gdyż i o ich prawa narodowe i polityczne na Węgrzech tu się rozchodzi, a rzecz to tem ważniejsza dla nas, skoro jeden z posłów pruskich, Gotheim, już słusznie podniósł, że przykład wyłączenia Polaków w Prusach może wywołać nasładowanie na Węgrzech i dotknąć tam interesy Niemców. Zresztą pamiętać należy, że przed kilku dniami reprezentanci ludów słowiańskich gorąco nas poparli w debacie pruskiej, więc mamy obowiązki wzajemności.

Mowca podniósł postulat gen. zgromadzenia związków regionalnych, kupieckich i przemysłowców, uchwalone w październiku b. r. we Lwowie, a domagające się uchwalenia ustawy o popieraniu drobnego przemysłu i ulg podatkowych dla przemysłów nowo powstających. Inne sprawy natury politycznej, podniósł mowca na posiedzeniu Koła, poświęconem specjalnie dyskusji politycznej. Domaga się jednak

rozważenia już obecnie, czy wobec znacznego nawалу wniosków nagłych nie należałoby, aby Koło zainicjowało zmianę regulaminu izbowego przynajmniej w tym jednym punkcie, iżby tylko pewne dni w tygodniu były przeznaczone dla wniosków nagłych a inne dla normalnego porządku dziennego. Tę sprawę uważa mowca za najbardziej nagłą.

Ks. Pastor domagał się dostarczenia roboty emigrantom wracającym z Ameryki.

Ks. Żyguliński podnosi, że nie mamy jeszcze dostatecznych gwarancji co do postulatów postawionych rządowi, abyśmy mogli głosować za ugodą. Zapytuje, o ile rząd zamierza obniżyć podatek domowo-klasowy od domów włościańskich jednoizbowych. Żąda dostarczenia pracy dla wracających emigrantów, za czym przemawia także ks. Meski.

Pos. Kolischer omawia ugodę ze stanowiska ekonomicznego.

Pos. Petelenz, zresumowawszy postulaty omówione przez poprzednich mówców, zgłasza wniosek, aby na mówców Koła do dyskusji ugodowej wyznaczyć prezesa Głabińskiego, któryby omówił ugodę ze stanowiska politycznego, Kozłowskiego — ze stanowiska agrarnego, Kolischer — ze stanowiska przemysłowego, nadto zaś Battaglię lub Łazarskiego.

Przemawiało jeszcze kilku mówców, między nimi pos. Świercznia, który określił za najaktualniejsze postulaty, przedstawione przez prezesa na początku posiedzenia. Komisja parlamentarna uchwalila trwać przy żądaniu budowy kanałów. Koło polskie powinno więc jeszcze raz domagać się stanowczo spełnienia tego postulat.

W końcu polecono prezydentowi, aby zechciał zażądać w ministerstwie skarbu decyzji co do podwyższenia podatku aktywnego, dla urzędników państwowych w różnych miejscowościach.

Jako mówców do dyskusji budżetowej desygnowano Głabińskiego, Kozłowskiego, Łazarskiego i Kolischer.

Rada państwa.

(Telefonem.)

Wiedeń, 7 grudnia.

W Izbie posłów na wczorajszym posiedzeniu kontynuowano dyskusję nad zniesieniem podatku cukrowego.

Zniesienie podatku od cukru.

Pos. Lecherze pos. Ivcevic i Budig przemawiali za obniżeniem podatku cukrowego.

Pos. Steinwender oświadcza, że jest wprawdzie za obniżeniem uciążliwego podatku cukrowego, musi jednakże podkreślić, że nastąpić to może jedynie przy uwzględnieniu wytrzymałości finansów państwowych.

Pos. Ellenbogen podnosi znaczenie cukru jako środka odżywczego i prosi o przyjęcie wniosku soc-dem. o zniesienie podatku o 16 kor.

Na tem dyskusję zamknięto.

Po przemowie pos. Sveceny'ego jako mowcy generalnego „pro“, który przemawiał po czesku i żądał jak najdalej idącego obniżenia podatku, cztery wnioski, dotyczące obniżenia podatku cukrowego względnie rozporządzeń na podstawie § 14 w sprawie podatku cukrowego zostały ogromną większością przydzielone komisji budżetowej.

Dyskusja ugodowa.

Następnie Izba rozpoczęła obrady nad wnioskiem nagłym pos. Chiari'ego i tow. w sprawie ugody z Węgrami (Oklaski).

Pos. Chiari, uzasadniając nagłość wniosku, oświadcza, że są tylko dwie możliwości: albo przyjęcie przedłożonej ugody, a tem samem uregulowanie wszystkich wielkich kwestii gospodarczych, albo odrzucenie, a tem samem stworzenie próżni, której konsekwencje byłyby nadzwyczajnie ciężkie dla gospodarczego rozwoju wszystkich gałęzi, nie ma bowiem czasu na podejmowanie nowych pertraktacji. Dlatego każdy z posłów musi mieć odwagę oświadczyć, czy głosuje za, czy przeciw przedłożeniu, ale broń się taktyką odwołania jest niegodnem parlamentu i może rząd skłonić do ewentualnych koniecznych zarządzeń absolutystycznych. Jeżeli cokolwiek może austriacki parlamentaryzm jeszcze bardziej zdyskretywać, to właśnie znak słabości, że parlament nie był w stanie sam zająć się bliżej tą kwestią.

Następnie pos. Malik zastrzegł się przeciw wkręcaniu ugody przy pomocy wniosku nagłego i oświadczył, że Wschodniemy, jako prawdziwi zastępcy interesów ludu, głosować będą przeciw nagłości i przeciw samej ugodzie.

Na tem obrady przerwano.

Następne posiedzenie w poniedziałek o 3 po południu.

Organizacja ministerstwa pracy.

Wiedeń. Ministerstwo pracy ma być podzielone na pięć sekcji, z których trzy będą o charakterze socjalno-politycznym, dwie zaś wyłącznie będą poświęcone sprawom robót publicznych. Plan organizacji tego ministerstwa został już wypracowany i przedłożony prezydentowi, który przedłoży go cesarzowi do zatwierdzenia. — Sądzą, że organizacja ministerstwa pracy będzie przeprowadzona podczas ferii parlamentarnych.

Stanowisko ministra skarbu.

Wiedeń. W sprawie przesilenia, powstałego

w kwestii zniesienia podatku od cukru, donosi „W. Allgem. Zeitung“ z dobrze poinformowanych kół parlamentarnych, że minister skarbu oświadczył stanowczo, iż propozycję natychmiastowego zniesienia tego podatku o 8 koron, a następnie o dalszych 4 koron uważa za nie do przyjęcia i gdyby ta propozycja została przez parlament przyjęta, on natychmiast wręczyłby demisyję.

„Zeit“ donosi natomiast, że jest uzasadniona nadzieja, iż przesilenie w rządzie, które mogłoby przybrać większe rozmiary, będzie jeszcze w obecnej chwili zażegnane.

Z Rosji i zaboru rosyjskiego.

(Telegramy „N. Reformy“ z 7 grudnia.)

Z uniwersytetu kijowskiego.

Kijów. Z uniwersytetu tutejszego za udział w ostatnich zaburzeniach wydano 720 studentów, przyczem 24 studentem żydom polecono Kijów bezzwłocznie opuścić.

Kijów. Pet. Agencja tel. donosi: Z pośród ogólnej liczby studentów, aresztowanych na zebraniu nielegalnym w uniwersytecie, 55 procent stanowią „innoplemieńcy“.

Bomby.

Wilno. Na ul. Niemieckiej w drzwiach mieszkania Lejbowicza wybuchła bomba. Z ludzi nikt nie uciepiał.

Ryga. W czasie rewizji w lokalu spiskowców wykryto bombę i rewolwery. Właściciela mieszkania aresztowano. — W innym mieszkaniu aresztowano trzech ludzi, uzbrojonych w karabiny Mausera.

Zamachy.

Wilno. Sędziego pokoju, Różeckiego i jego żonę znaleziono zabitych we własnym mieszkaniu. Przypuszczają, że przyczyną zbrodni był rabunek.

Noworosyjsk. Wieczorem na głównej ulicy w oczach publiczności zabito pomocnika komisarza policyjnego, Burzynskiego.

Starcia z rewolucjonistami.

Odessa. Pet. aj. tel. donosi: Podczas rewizji domowej, dokonanej ubiegłej nocy w pewnym domu, policye przyjeżdża strzałami rewolwerowymi, przyczem pięciu policjantów odniosło rany. Podczas rewizji eksplodowała bomba, schowana w domu, wskutek czego część domu zawaliła się.

Ryga. Przy rewizji na ulicy Matwiejewskiej policja napotkała opór zbrojny. Przy wymianie strzałów raniony został pomocnik komisarza i policjant; strzelający mężczyzna i kobieta zabici zostali z rewolwerów przez policyę. — Przy zabitych znaleziono brzoźniny i ładunki.

Strajk demonstracyjny.

Petersburg. W dniu rozpoczęcia procesu posłów soc-demokratycznych II Dumi organizacje robotnicze urządziły 1-dniowy strajk demonstracyjny. W okragach fabrycznych zastrajkowało 75.000 robotników z ogólnej liczby 125.000 robotników fabryk prywatnych. — Fabryki skarbowe i wielkie prywatne, n. p. zakłady pułkowe nie strajkowały.

W ciągu dnia aresztowano wielu agitatorów strajkowych.

W wyższych zakładach naukowych odbyły się wiece studentów. Wykładów nie było w uniwersytecie petersburskim, oraz w instytucjach politechnicznych, technologicznych, górniczych, inżynierskich cywilnych, żeńskich i medycznych.

Petersburg. Ubiegłą noc, wyjąwszy liczne aresztowania, minęła spokojnie. W fabrykach podjęto pracę. Tylko uniwersytet jest obsadzony wojskiem. Mimo to odbywają się wykłady.

Rozłam wśród październikowców.

Petersburg. W stronnictwie październikowców w Dumie zanosi się na całkowity rozłam.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „Nowej Reformy“

z dnia 7 grudnia.

Szwerny. „Mecklenburger Ztg.“ dowiaduje się, że ks. Ferdynand bułgarski zareczył się z ks. Eleonorą Reuss-Köstritz.

Posel Korfanty o wyłączeniu.

Wiedeń. Korespondent berliński „Zeit“ ogłasza rozmowę z posłem Korfantem w sprawie ustawy o wyłączeniu. Posel Korfanty oświadczył, że po zapowiedziach, które się powtarzały podczas ostatnich kilku miesięcy, przedłożenie o wyłączeniu nie sprawiło Polakom niespodzianki, podobnie jak i ustawa o stowarzyszeniach. — Rząd myli się, sądząc, że obie te ustawy przyniosą dobre skutki. Zwiększenie cisk powiększy jeszcze tylko wzburzenie wśród ludu. Przy wyłączeniu postępować się będzie według powiatów, przyczem rozpocznie się od powiatów, położonych w pobliżu wielkich miast. Jeżeli nas stamtąd wyprą, to osiedlimy się w winnych powiatach, zaś z całego Królestwa Poznańskiego i Prus Zachodnich nie potrafimy nas

wypędzić, gdyż sam Bülow powiedział, że wykupienie wszystkiej ziemi polskiej kosztowałoby miliard. — Nasza szlachta znajdzie wszędzie dosyć dobrej ziemi do nabycia, gdyż Niemcy nie są tak przywiązani do gleby ojczystej, jak my, i za dobrą zapłatę z pewnością 50 prc. niemieckiej ziemi moglibyśmy nabyć. Będziemy walczyli o każdą piędź ziemi.

Nasza szlachta będzie się także mogła osiedlić na Śląsku. Na zapytanie, czy Polacy rzucą się do przemysłu, odpowiedział Korfanty, że Polacy mogą nabywać na Śląsku kopalnie węgla, dla których znajdzie się pole zbytu w Galicji, gdzie ludność chętnie nawiąże z nimi stosunki. Na uwagę korespondenta, że Polakom wolno się budować tylko we wsiach zamkniętych a poza ich obrębem nie wolno im budować domów w których mogliby palić ogniska, oświadczył Korfanty, że ustawę tę mogą Polacy obejść, budując stodoły albo stajnie, zaś do gotowania mogą sobie urządzić przenośne ogniska na wózkach. „Żyjemy teraz jak cyganie — zauważył. — Założono nawet specjalną fabrykę, która nas zaopatruje w podobne przedmioty“.

W końcu oświadczył pos. Korfanty, że istnieje zamiar bojkotowania niemieckich właścicieli dóbr przez odmówienie im polskich robotników. „Zobaczmy — mówił pos. Korfanty — jak sobie junkrzy niemieccy poradzą bez polskich robotników“.

Węgry i Chorwaci.

Budapeszt. Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu przed przystąpieniem do porządku dziennego szereg posłów chorwackich domagał się głosu w sprawie regulaminu. Posłowie ci przemawiali po chorwacku, wobec czego wiceprezydent odbierał im po kolei głos.

Budapeszt. Posłowie chorwaccy wystosowali wczoraj do prezydenta Izby, Justha, który bawił w swych dobrach, depeszę ze skargą na zajęcia na posiedzeniu sejmowym, przyczem podnieśli, że prawa ich zostały zakwestyonowane i jedynie prezydent może temu kres położyć. Depeszę podpisało 26 posłów chorwackich z prezydentem Sejmu chorwackiego na czele.

Przed otwarciem sejmu chorwackiego.

Budapeszt. Ban chorwacki zaprzeczył pogłosce o swej demisyi, przyczem między innymi oświadczył, że zjawi się w sejmie chorwackim i będzie prosił prezydenta o głos dla rozwinięcia swego programu. Także minister Jospowicz weźmie jako poseł udział w otwarciu sejmu. Przedłożenie rządowe, a mianowicie prowizoryum i budżet sam, będą jeszcze 12 b. m. wniesione i prezydent zawiadomi o tem sejm. Gdyby jednakże złożono w sejmie oświadczenia, wskazujące niedorzeczność na obstrukcję przeciw prowizoryum, lub gdyby postawiono wniosek nieufności, to nastąpi natychmiastowe odczytanie drugiego rękopisu królewskiego.

Akta ministerstwa chorwackiego.

Budapeszt. Węg. b. kor. zaprzecza wiadomości, jakoby z chorwackiego ministerstwa zginęło kilka aktów, które minister Jospowicz miał znaleźć u posła Supilo.

Anarchiści.

Budapeszt. Węg. biuro koresp. donosi: Policja uwięzła policjanta Jasara, który — jak się sam przyznał — tajnie okólniki w sprawie przybycia anarchistów zdradził dziennikowi „A Nap“.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin. Parlament obradował nad wnioskiem centrum w sprawie utrzymania i popierania stanu rękodzielnictwa i średniego kupiectwa. Między innymi przemawiał także pos. Kulerski, który oświadczył, że stronnictwo jego zajmnie przychylnie stanowisko do większości punktów wniosku.

Budżet Francji.

Paryż. Izba deputowanych ukończyła wczoraj generalną dyskusję budżetową. Minister skarbu oświadczył w dyskusji, że finanse na r. 1908 tak dobrze stoją, iż w budżecie na r. 1909 nastąpi ostateczna równowaga.

Sytuacja finansowa w Ameryce.

London. „Daily Mail“ donosi z Nowego Jorku, że nadzieje na poprawę położenia na targu pieniężnym zawiodły. Wczoraj nastąpiła świeża wielka upadłość Banku narodowego w Kansas. Passywa tego Banku wynoszą cztery miliony funtów szterlingów. Upadłość ta pociągnie za sobą dalsze upadłości.

Katastrofa w kopalni.

Saidmont. (Zach. Wirginia). W tutejszej kopalni węgla wskutek eksplozji pyłu węglowego zostało kilkuset górników zasypanych. Kierownictwo kopalni ocenia liczbę ich na przynajmniej 500. Kilka zwłok już wydobyto.

Saidmont. Tutejsze dzienniki donoszą, że podczas eksplozji zginęło 425 górników. W okolicy rozgrywają się straszne sceny wśród rodzin ofiar.

Kronika.

Dziś

Kraków, sobota 7 grudnia.

Kalendarzyk kościelny: Ambrożego b. w. d. k.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 7 m. 26, zachód o godz. 3 min. 37; długość dnia godzin 8 min. 11.

Teatr miejski w Krakowie: „Lelwiel“ St. Wysłupieckiego.

Odczyty: W uniwersytecie p. J. Cynarskiego p. t. „Polska średniowieczna na tle dziejów powszechnych“ o godz. 7 1/2, wieczorem.

Towarzystwo zebranie Tow. górniczego w Krakowie, w restauracji Starego teatru o godz. 7 wieczorem.

Cyrk Edison: Przedstawienie kinematograficzne o godz. 8 wieczorem.

W auli uniwersyteckiej, prof. Zdzisławskiego p. t. „Dzień Ducha św. w poezji Krasińskiego“ o godz. 5 popoł.

W Kółku historyków U. U. J. dra W. Kamienieckiego p. t. „O sądzie historycznym“ o godz. 6 wieczorem.

Wieczorek staraniem uczniów kl. VII. gimn. św. Anny odbędzie się w „Sokole“ o godz. 6 1/2, wieczorem.

Repertuar teatru lwowskiego: Dziś po południu „Królwa Tatr“ Ad. Walewskiego, — wieczorem „Żydowska“ Halewskiego (pierwszy gościnny występ Wandy Otto i trzeci występ Giacomo Rawnera, tenora opery „La Scala“ w Mediolanie, w partyi „Eleazara“).

Zatwierdzenie docentury. Z Wiednia telefonują: Minister oświaty zatwierdził uchwałę kolegium profesorów uniwersytetu krakowskiego o dopuszczeniu dra Jana Ptasznika jako prywatnego docenta dla polskiej i zachodnio-europejskiej historii kultury na filozoficznym wydziale uniwersytetu w Krakowie.

Z wystawy Stanisławskiej. W sprawie odczytu o Stanisławskim donosi Zarząd Towarzystwa Przyjaciół sztuk pięknych, wobec bardzo licznych zapytań ze strony publiczności, że wystawa będzie otwarta odczytem o godz. trzy kwadrans na 11. Bilety roczne Towarzystwa nie upoważniają do wstępu na odczyt. Komitet zaprosił do prelekcji p. M. Olszewskiego, znanego pisarza z dziedziny teorii, krytyki i historii sztuki, organizatora wystawy Grottkowskiej, autora pracy filozoficznej o Optymizmie, uczestnika komisyi dla historii sztuki Akademii Umiejętności (oddział lwowski). — Po odczycie będzie prawdopodobnie wystawa jeszcze przez dwa dni otwarta.

Sw. Mikołaj w „Sokole“ rozdawać będzie swe podarki dnia 8 b. m., o godzinie 3 po południu. Bilety sprzedaje sklep p. Wolkowskiego (Rynek. Linia A—B) do godziny 7 wieczorem w sobotę. — W niedzielę będą już sprzedawane bilety wstępu tylko dla dorosłych.

„Na obchód św. Mikołaja komitet pozyskał jeszcze produkty czarnoksiężnika.“

Cech krakowców w Krakowie odbędzie drugie nadzwyczajne walne zgromadzenie bez względu na liczbę zgromadzonych, dnia 8 b. m. o godz. 3 po południu w sali Izby stowarzyszeń regionalnych i przemysłowych na Kłodowej.

Wielce ogólno-akademicki odbył się wczoraj wieczorem w „Sokole“ przy tłumnym udziale młodzieży pici obija i miał przebieg bardzo poważny.

Po zagaleniu wlecu przez akademika p. Winiarskiego, przystąpiono do wyboru prezydium wlecu. Przewodniczącym obrano p. Zakrzewskiego, zastępcami pp. Cygnarowicza i Wilezińskiego, na sekretarza powołano pp. Kaschnitzównę, Tangla i Rybarskiego. Następnie przemawiali przedstawiciele poszczególnych oddziałów młodzieży na uniwersytecie. W im. „Czytelnia akademickiej“ (młodzież ludowa) przemówił p. Jan Owinski. Scharakteryzował on w krótkich słowach obecną położenie Polaków w zaborze pruskim i wezwał młodzież polską, by stała się zarzewiem walki z Prusami, walki na każdym polu. Im. Tow. „Spójnia“ (młodzież socjalna) mówił p. Fensterblau, im. „Zjednoczenia“ (młodzież nar.-dem.) p. Bohoszewicz, im. Tow. „Związek akademicki“ (młodzież post. dem.) p. Cygnarowicz, wreszcie im. „Ruskiej Hromady“ w Krakowie p. Baczynski. Następnie odczytał przewodniczący następującą rezolucję:

„Wobec tego, że przeciwko polskiemu społeczeństwu w zaborze pruskim, zmagającemu się w zwyciężeniu wale z naporem germańskim, wymierzył rząd pruski nowy cios, będący obydłym gwałtem, urągającym najelementarniejszym zasadom kultury i sprawiedliwości, w niezamierzonym najdzikszym gwałtem w państwie cios, młodzież zabiera na wiecu ogólno-akademickim: 1) wyraża swą solidarność z prześladowanym społeczeństwem polskim w zaborze pruskim i stwierdza swą niezachwianą wiarę w siły i świetną przyszłość narodu polskiego i dla tej też wiary jak najsilniej protestuje przeciw próbom ugodowym, podjętym w pewnych sferach naszego społeczeństwa w zaborze pruskim; 2) Wzywa całe społeczeństwo, by dążyło do wyrażenia swego oburzenia nie tylko przez protesty, lecz przez zorganizowanie odpornej akcji, naderżającej w ekonomicznie interesy Prus; 3) wzywa przedstawicieli polskie w Wiedniu, aby bez względu na konieczność państwa austriackiego, które pośred

Przeniósł adjunktów sąd: Adama Szczerbę z Gorlic do Podgórz, dr. Piotra Kosmana z Andrycho.

HOTEL POLLERA: F. Chudzyńska z Ojcowa, A. Czesnak ze Lwowa, H. Gruenberg z Czerniowiec, J. Arapof

W pokojach na piętrze porozmieszczane są obrazy w liczbie przeszło 300. Nawiązka malarzy najdosadniej mówią o wartości tego działu zbiorów p. Budzynowskiej. Więc z malarzy zagranicznych są: Aigen (pejzaże), Boock, Corregio (Antiope; obraz zakupiony w jednym z weneckich pałaców), Dollabella (Wieża Babel),

Zbiory pomieszczone w górnych pokojach są dowodem też wszechstronności, jaka cechuje dąb. Budynowskiej. Obok obrazów pedzła sławnych mistrzów, widzimy piękną kolekcję sakajskiej, berlińskiej i starowiedeńskiej (t. zw. „Alt Wien“) porcelany; cziszę panującą w pokojach urozmaica tykot kilkunastu zegarów z XVIII. wieku. W przedzielnych szafkach chińskich, japońskich i włoskich, zdobionych kością słoniową i szylkretem, pomieszczono dużo drobniaków z masy perłowej i kości słonowej, dalej przeszło 50 wachlarzy nader subtelnej roboty, pochodzących z XVII i XVIII. w. rygnafy i t. d. Nadzwyczaj wielką wartość posiada zbiór tkanin i materij starożytnych z wieków XV do XVIII, liczący 600 okazów, a obecnąjacy makaty z kap i ornatów zrobione, tryptyki wschodnie, szale tureckie, perskie pasy i t. d. Kolekcja ta świadczy o wryźnie. Na jakiej sta-

Odpowiedzialny redaktor i wydawca

KAWA

4½ kilo bardzo dobrej surowej zir. 5.40
przesyła do każdej stacyi handel
JÓZEFA LITAWSKIEGO
Kraków, plac Szczepański 1. Stary Teatr.
Doskonałość kawy zagwarantowana.
594 21 0

312 8 19

JULIAN TOKAR

Biurowo techniczne i Zakład instalacyjny, **Kraków, św. Jana 10**, Telefon 574.

Leona i Anny Stępowskich
pensjonat dla
śle mówiących, niemych i głuchoniemych
bez różnicy wieku.

Ćwicząc mowę, uczymy małe dzieci czytać, starszych zaś dykty i artykulacyi.
Dwadzieścia lat praktyki, metoda własna.
Kraków, ul. Floryańska l. 39, II p.
2348 49 60

Antyczne

ramy wspaniałe rzeźbione (duże). Garnitur (antyk) inkrust. Stolik z brązu inkrust. porcelaną w skorze, po królu Milanie. Sekretarzko mahoniowe, Stółki i stoly inkrust. mahoniowe, Sufły inkrust. Zegary 200 letnie. Biurka mahoniowe, Toaletta mahon. z brązami. Porcelana oraz bardzo wiele innych mebli antycznych oraz mebli zwykłych do sprzedania.

LEOPOLD. MACHOWSKA
3809 Kraków, ul. Szewska l. 5, I p. 4 0

Cukiernia W. Nowaka dawniej J. Bauman
w Bochni,
przyjmuje początkowego młodego subiekta i ucznia do nauki.
5508 6 8

ebowy oddzielony
OLNEGO najwyższymi nagrodami
im, Filia: ulica Kopernika 1. 6. — Telefon Nr 331.
ch, oraz sprowadzenia swłok ze wsiestkich
opejskich. 2921 174 0

C. k. austr. koleje państwowe.
Wyciąg z rozkładu jazdy
ważnego od 1 października 1907 r. (czas środk. europ.).

Ochodzą z Krakowa:		Przychodzą do Krakowa:	
12.10 w nocy (osob.) do Podwołoczysk.		1.00 w nocy (posp.) ze Lwowa.	
8.03 w nocy (posp.) do Lwowa.		8.45 rano (osob.) z Podwołoczysk.	
4.30 rano (osob.) do Lwowa.		8.15 rano (osob.) ze Lwowa, Podwołoczysk, Brodów, Ickan, Czerniowiec, Jasła, Chyrow.	
8.43 r. (posp.) do Stanisława i Podwołoczysk (połączenie do Stróż, Jasła, Chyrowa, Strjja, Stanisławowa, Husiatyna, Sokala, Kopyczyńce i Czerniowiec).		6.07 r. (osob.) z Przemysła i innych miast przez Suchę.	
6.00 r. (osob.) do Lwowa i Podwołoczysk (połączenie do Stanisławowa, Strjja, Nadbrzezia, Rawy ruskiej).		6.50 (express) z Ickan, Lwowa, Bukaresztu i t. d.	
8.30 r. (miesz.) do Wieliczki.		7.30 r. (miesz.) z Wieliczki.	
8.40 r. (osob.) do Kocmyrzowa i do Mogily.		7.40 r. (osob.) z Kocmyrzowa i Mogily.	
9.02 r. (osob.) do Suchy, Wadowic, Zwardonia, Żywca, Zakopanego, Gorlic, Zagórza, Lwowa i Husiatyna.		8.10 r. (osob.) z Oświęcima.	
11.00 r. (osob.) do Lwowa, Stanisławowa, Jasła, Stróż, Sokala, Strjja, Kopyczyńce, Grzymatowa.		8.45 r. (osob.) z Podwołoczysk, Lwowa, Nowego Sącza.	
1.15 r. (osob.) do Oświęcima.		10.35 r. (miesz.) z Oświęcima do Podgórz.	
1.30 pop. (miesz.) do Wieliczki.		11.35 r. (miesz.) z Wieliczki.	
1.45 pop. (osob.) do Mogily i Kocmyrzowa.		1.10 pop. (osob.) z Kocmyrzowa i Mogily.	
2.49 pop. (byskawiczny) do Lwowa z połączeniami do wszystkich odnog.		1.25 pop. (osob.) z Borków wielkich, Lwowa, Nadbrzezia, Sącza, Jasła.	
8.00 pop. (osob.) do Słotwiny.		2.24 pop. (byskawiczny) ze Lwowa.	
6.10 wiecz. (osob.) do Tarnowa, Stróż, Nowego Sącza.		4.40 pop. (osob.) z Husiatyna i innych miast na linii transwersalnej przez Suchę.	
7.40 wiecz. (miesz.) do Wieliczki.		6.20 wiecz. (osob.) ze Lwowa, Podwołoczysk (połączenie od Tarnobrzega, Zagórza, Jasła i Budapesztu).	
7.50 wiecz. (osob.) do Kocmyrzowa.		6.50 wiecz. (osob.) z Wieliczki.	
8.00 wiecz. (osob.) do Suchy, Zwardonia, Żywca, Zakopanego, Gorlic, Zagórza, i Przemysla.		7.10 wiecz. (osob.) z Kocmyrzowa.	
8.38 wiecz. (express) do Lwowa, Ickan, Bukaresztu, Konstancyi i Konstantynopola.		9.12 wiecz. (osob.) z Oświęcima i Alwernt.	
9.00 wiecz. (osob.) do Lwowa i Podwołoczysk.		9.36 wiecz. (posp.) z Podwołoczysk, Lwowa, Ickan, Tarnobrzega, Nadbrzezia, N. Sącza.	
10.30 wiecz. (osob.) do Lwowa, Podwołoczysk, Nadbrzezia, Sokala, Stanisławowa, Brodów, Nowego Sącza, Wieliczki.		10.40 wiecz. (osob.) z Rzeszowa i Jasła.	
11.52 w nocy (osob.) do Suchy, Zakopanego i Nowego Sącza.		11.00 w nocy (osob.) z N. Sącza i Zakopanego.	